

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΙΕΡΙΣΣΟΥ, ΑΓΙΟΥ ΟΡΟΥΣ & ΑΡΔΑΜΕΡΙΟΥ

ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΑΡΝΑΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ

Ο ΠΡΩΤΟΜΑΡΤΥΣ

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ ΚΑΤΗΧΗΣΕΩΣ

ΕΤΟΣ 1^ο , ΑΡ.ΦΥΛΛΟΥ 42

ΚΥΡΙΑΚΗ 1 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ 2017

ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑ 2017

"Η ζωή του Μ. Βασιλείου και το έθιμο της Βασιλόπιτας."

Την Πρωτοχρονιά, όπως όλοι μας το ζούμε, βασιλεύει, προβάλλεται και πρωτοστατεί η μορφή του Αγίου και Μεγάλου Βασιλείου. Γεννήθηκε το 330 μ.Χ. στην Καισάρεια της Καππαδοκίας. Ο πατέρας του ονομαζόταν και αυτός Βασίλειος, ενώ η μητέρα του ονομαζόταν Εμέλεια. Την άριστη χριστιανική ανατροφή, δεν την πήρε μόνον απ' τους θεοσεβείς γονείς του, αλλά την πήρε κυρίως από την γιαγιά του, Μακρίνα. Τα πρώτα γράμματα τα έμαθε και τα σπούδασε στην Καισάρεια. Έφηβος πλέον εστάλη στο Βυζάντιο, δηλαδή στην Κωνσταντινούπολη. Και μετά την Κωνσταντινούπολη στην Αθήνα όπου για τέσσερα χρόνια σπούδασε αρχαία Ελληνική γραμματεία, φιλοσοφία, ρητορική, αστρονομία και ιατρική. Εκεί συνδέθηκε με μία αδιάσπαστη φιλία, με τον Άγιο Γρηγόριο τον Θεολόγο. Επίσης συμφοιτητής του τα τέσσερα εκείνα χρόνια στην Αθήνα, ήταν και ο Ιουλιανός ο Παραβάτης, ο μετέπειτα αυτό-

κράτορας του Βυζαντίου, που θέλησε να επαναφέρει ως γνωστόν την λατρεία των ειδώλων. Όταν τελείωσε ο άγιος τις πανεπιστημιακές του σπουδές, επέστρεψε στην Καισάρεια, και γρήγορα μαγνητίστηκε από την μυστική θεολογία και ζωή των ασκητών της ερήμου, γι' αυτό και απεφάσισε να επισκεφθεί όλα τα ασκητήρια και τα μοναστήρια της Αιγύπτου, της Παλαιστίνης, της Συρίας, της Μεσοποταμίας, καθώς και τους Αγίους Τόπους, για να αποκτήσει βιωματικά πλέον τη μυστική γνώση και τη θεωρία των όντων. Αφού γέμισε η ψυχή του από το φως της Θεογνωσίας, επέστρεψε στον Πόντο, και ασκήτευσε κοντά στο ησυχαστήριο εκείνο, που είχαν ιδρύσει η μητέρα του Εμέλεια, μαζί με την μεγαλύτερη αδελφή του την Μακρίνα. Στο κατά μόνας αυτό ασκητήριο έζησε ο Άγιος Βασίλειος σαν μοναχός, με άκρα νηστεία, αγρυπνία, αδιάλειπτη προσευχή, εγκράτεια, πολλή μελέτη του λόγου του Θεού, Παλαιάς και Καινής Διαθήκη. Έτσι στερεώθηκε με πολλή δύναμη στην Ορθόδοξη πίστη της Ευαγγελικής διδασκαλίας. Επιστρέφοντας στην Καισάρεια χειροτονήθηκε διάκονος και πρεσβύτερος. Από πολύ νωρίς έδειξε στην πράξη τα μεγάλα χαρίσματα της αυταπαρνήσεως και της φιλανθρωπικής δραστηριότητας με πολύ ζωντανή πίστη. Το 370 χειροτονείται επίσκοπος Καισαρείας, και το έργο του απλώνεται έμπρακτα στο να παρηγορεί τους δυστυχισμένους, στο να προστατεύει χήρες και ορφανά, στο να μάχεται με σθένος την αίρεση του Αρείου, τους αιρεσιάρχες, αλλά ακόμα και τους άρχοντες του κράτους, όταν αυτοί ήσαν πολέμιοι και εχθροί της Εκκλησίας. Από την περιουσία που κληρονόμησε φρόντισε με πολύ ζήλο να κτιστούν νοσοκομεία, πτωχοκομεία, ορφανοτροφεία, γηροκομεία, ξενώνες για τους περαστικούς, ακόμα και πετροκαλύβια με χώμα μαζί, για όλους τους απόρους αστέγους της περιοχής του. Έτσι ιδρύθηκε η περίφημη Βασιλειάδα. Πρώτα με τα δικά του χρήματα. Στα κηρύγματά του συγκεντρώνονταν χιλιάδες πιστοί, απ' την Καισάρεια, την Καππαδοκία και τον Πόντο για να ακούσουν με ιερή κατάνυξη και ευλάβεια και δάκρυα τα λόγια του που ήταν εμπνευσμένα με την βαθειά του πίστη και την πράξη της ασκητικής του ζωής. Έτσι δεν στήριζε μονάχα την πίστη των αδυνάτων, αλλά παρηγορούσε και διόρθωνε τους αμαρτωλούς που

μετανοούσαν. Αλλά ήταν αυστηρότατος στους κανόνες για τους αμαρτάνοντας ασυστόλως, και αμετανοήτους αμαρτωλούς χριστιανούς, και ελεγκτικότατος και προς τους αυτοκράτορες και προς τους επάρχους όταν στήριζαν την αίρεση του Αρειανισμού. Όλη τη σοφία τη διέθεσε στην ερμηνεία του λόγου του Θεού και στην παρηγοριά των θλιβομένων. Έγραψε πλήθος επιστολών, έγραψε ρητορικούς λόγους και συγγράμματα δογματικά, ερμηνευτικά, παιδαγωγικά, ποιμαντικά, ηθικά και λειτουργικά, μεταξύ των οποίων και τη Θεία Λειτουργία με την οποία λειτουργούμε δέκα φορές το χρόνο.

Ο Μέγας Βασίλειος από τις πολλές και μεγάλες ασκήσεις, την αυτοθυσία για το ποίμνιό του, την κοπιαστική του μέριμνα για την καλή λειτουργία της Βασιλείαδας, από το πλήθος των ασθενειών που τον βασάνιζαν καθημερινά, και απ' τους σκληρούς αγώνες που έδινε εναντίον των αιρετικών, λύγισε και εκοιμήθηκε οσιακώς, μόλις σαράντα εννιά με πενήντα ετών. Όταν εκοιμήθη ο Άγιος Βασίλειος και εκηδεύθη, την πρώτη Ιανουαρίου του 380 μΧ, συγκεντρώθηκαν τόσες χιλιάδες χριστιανοί, που από το μεγάλο συνωστισμό, όχι μόνον, λέει η βιογραφία, εκατοντάδες λυποθύμισαν αλλά και πολλοί πέθαναν απ' την ασφυξία. Φοβερό! Χιλιάδες χριστιανοί στην νεκρώσιμη ακολουθία και στην ταφή του αγίου σώματός του, και δεκάδες οι νεκροί από την ασφυξία του συνωστισμού. Πιστεύω πως όλους αυτούς που πέθαναν εκείνην την ημέρα, θα τους πήρε ο Άγιος Βασίλειος κοντά του, στον Παράδεισο.

Δικαίως η Εκκλησία τον ονόμασε Μέγα. Υπήρξε Μέγας στον τρόπο της ασκητικής του ζωής, υπήρξε μέγας στην μέχρι αυτοθυσίας προσφορά του προς τον πάσχοντα συνάνθρωπό του. Μέγας στην προάσπιση των θεμάτων της πίστεως από τους αιρετικούς Αρειανούς. Μέγας στη ρητορική του δεινότητα. Μέγας και στο παράδειγμα, στο ήθος, στην εγκράτεια, στην αγνότητα, στον αγώνα κατά των παθών, μέγας και στην υπομονή του.

Κάποτε ένας σκληρός έπαρχος της Καισαρείας, επέβαλε βαρύτετους φόρους για να αγοραστούν πολεμικά εφόδια εκείνης της εποχής για την αυτοκρατορία. Είναι η μία εκδοχή. Η άλλη εκδοχή, επέβαλλε τους φόρους για να εξαγοραστούν αιχμάλωτοι

πολέμου. Μη έχοντας οι κάτοικοι να πληρώσουν, κατέφυγαν στον επίσκοπό τους. Τότε ο Άγιος τους προέτρεψε να μαζέψουν όλα τα κοσμήματα των γυναικών τους και να τα βάλουν σε ένα κιβώτιο. Ύστερα από λίγες μέρες, ο Άγιος πήρε το κιβώτιο με τα κοσμήματα και πήγε στον έπαρχο για να τα παραδώσει. Ο έπαρχος όμως δεν τα πήρε. Η μία εκδοχή λέει ότι ντράπηκε μπροστά στην αγιότητα και στην μεγάλη αυτή μορφή του Μεγάλου Βασιλείου, και η άλλη εκδοχή λέγει ότι δεν τα δέχτηκε επειδή εν τω μεταξύ είχαν απελευθερωθεί οι αιχμάλωτοι. Είτε το ένα ισχύει είτε το άλλο, πάντως τα κοσμήματα επεστράφησαν. Ο Άγιος όμως θέλησε να επιστρέψει όλα αυτά τα κοσμήματα, αλλά πώς θα βρισκόταν ο κάτοχος του καθενός κοσμήματος; Τότε λοιπόν τους είπε ο Άγιος και ζύμωσαν μικρές πίτες. Και στην κάθε μια απ' αυτές που του έφεραν, ωμή, έβαζε και ένα κόσμημα. Τους είπε να τις ψήσουν και να τις φέρουν πάλι όλες στο σπίτι του. Έτσι και έγινε. Και εκείνος άρχιζε να μοιράζει τις πίτες μία μία. Και ω! του μεγάλου θαύματος! Όταν άνοιξαν τις πίτες ο καθένας και η καθεμιά βρήκαν όλοι τους το δικό τους κόσμημα. Από τότε καθιερώθηκε μέχρι και των ημερών μας, κάθε οικογένεια να κάμει του Αγίου Βασιλείου, τη δική της Βασιλόπιτα, μέσα στην οποία τοποθετούν κάποιο νόμισμα. Στις μέρες μας, μεταξύ των χριστιανών, επικρατεί η καλή συνήθεια, να βάζουμε αντί νομίσματος ένα σταυρουδάκι. Σύμφωνα με την παράδοση το πρώτο κομμάτι ανήκει στο Χριστό και το δεύτερο στον Άγιο Βασίλειο.

+ ι.Π.

**ΙΕΡΟΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΣ ΝΑΟΣ ΑΓΙΟΥ ΣΤΕΦΑΝΟΥ
ΑΡΝΑΙΑ ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ**

T.K. 63074

Ιστοσελίδα Ιερού Ναού: inagioustefanouarnaias.wordpress.com

Τηλ. Ιερού Ναού: 23720.23020

Τηλ. Εφημερίων: π.Παΐσιος 6944.214112

π.Γεώργιος 6978.617164